

RIKTLINJER FÖR SKOLSKJUTS, ELEVRESOR OCH INACKORDERINGSSTÖD I VÄXJÖ KOMMUN

Utbildningsnämnden Växjö kommun

Dokumenttyp Styrande dokument	Fastställd UN 2017-06-21 § 118	Senast ändrad 2018-03-14, § 39
Dokumentnamn Riktlinjer för skolskjuts, elevresor och inackorderingsstöd i Växjö kommun	Tidigare ändringar 2018-01-15 Redaktionell förändring UN 2017-12-13 § 209 UN 2017-06-21 § 118	Giltighetstid 2017-06-21 - tillsvidare
Dokumentansvarig Utbildningsförvaltningen		
Dokumentinformation Riktlinjer för skolskjuts, elevresor och inackorderingsstöd Växjö kommun – förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola		

Introduktion

Utöver lagar, förordningar, förarbeten och vägledande rättsfall styrs kommuners hantering av ett flertal frågor av lokala riktlinjer och regler. Då lagregleringen ofta inte är uttömmande lämnas kommuner utrymme att utforma sina egna rutiner och riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelser. I Växjö kommun gäller dessa riktlinjer för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar, elevresor och inackorderingsstöd.

Skolskjuts

Elever i grundskolan årskurs 1-9, i grundsärskola och gymnasiesärskola, har enligt skollagen rätt till kostnadsfri skolskjuts. Detta gäller från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats, till den skola kommunen anvisar (placeringsskola), om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller av annan särskild omständighet.

Med skolskjuts avses resor mellan anvisad på- och avstigningsplats i bostadens närhet till anvisad på-och avstigningsplats i skolans närhet. Skolskjutsverksamhet upphandlas och genomförs med beställningstrafik samt med ordinarie kollektiv- och länstrafik (linjetrafik). Byte av fordon kan ske.

Hemkommunen anordnar inte skolskjuts utanför kommunens geografiska gränser. Med hemkommun avses folkbokföringskommunen.

Rätt till skolskjuts gäller inte:

Förskola

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från förskola.

Fritidshem

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från fritidshem. Elev som har fritidshemsplacering har inte rätt till skolskjuts till eller från fritidshem. Skolskjuts erbjuds endast i anslutning till skoldagens början och slut. Undantaget är elever som har särskild skolskjuts som efter behov kan ansöka om skolskjuts till och från fritidshemmet (se också information om detta under ” Elever i resursenheter, grundsärskolan och gymnasiesärskolan – särskild skolskjuts”, sidan 3).

Korttidsboende

Mellan hemmet och korttidsboendet eller stödfamiljen, ska föräldrarna själva transportera sitt barn. Transport av bagage till stödfamilj eller korttidsboende anordnas av föräldrarna.

Övrigt

Resor inom skolans verksamhet, för studiebesök, badresor etc. räknas inte som skolskjuts.

Behöver eleven assistans/ledsagning under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS-insats.¹

Grundkriterier för beviljande av skolskjuts

¹ Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade

Rätt till skolskjuts gäller för:

Elever i förskoleklass och grundskola

Kommunen ska ordna kostnadsfri skolskjuts till och från den skola som kommunen har placerat eleven i. Skolskjuts anordnas med hänsyn till

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Funktionsnedsättning hos elev
- Annan särskild omständighet

Skolskjuts och fritidshem – (se sid 2 om att skolskjuts inte gäller för fritidshemsverksamhet) undantag är fristående fritidshem som är beläget på annan ort än elevernas skola och som utbildningsnämnden har beviljat godkännande av bidrag för.

Kommunen kan ibland vara skyldig att anordna skolskjuts även för elever som går i fristående skolor eller i en annan kommunal skola än den där kommunen har placerat eleven i. Detta gäller enbart om skolskjuts kan organiseras på ett sådant sätt att det inte medför organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen². Med placeringsskola avses den skola där eleven har plats, vilket styrs av elevens folkbokföringsadress.

Elever i resursenheter, grundsärskolan och gymnasiesärskolan – särskild skolskjuts

Särskild skolskjuts erbjuds elever som går i kommunens särskolor och resursenheter. Särskild skolskjuts innebär att elever skjutsas mellan bostad och skola (inte mellan anvisad påstigningsplats och skola). Skolskjuts för elever i både grundsärskolan och gymnasiesärskolan regleras av skollagstiftningen³. Rektor kan, när så kan ske utan risk eller påtaglig olägenhet, medge kompisåkning vid särskild skolskjuts.

När det gäller ansvar och säkerhet, gäller samma riktlinjer för särskild skolskjutshandläggarelever som för andra skolskjutsberättigade elever.

Följande gäller för elever som har beviljats särskild skolskjuts:

- Ändrat skolskjutsbehov - anmäl ändringar som är tillfälliga till skolskjutsentreprenören och varaktiga ändringar till administratören på respektive skola.
- Skolskjuts och fritidshem - elever mellan 6 år och intill det datum de fyller 12 år, har möjlighet att ansöka om skolskjuts mellan hemmet och fritidshemmet. Ansökan prövas och bedöms av skolskjutshandläggare. Eleverna mellan 6 år och intill 12 års ålder har rätt till skolskjuts mellan skolan och fritidshemmet.
- Skolskjuts och korttidstillsyn – efter beslut av handläggare kan transport mellan hänvisningsskola och korttidstillsyn beviljas.
- Skolskjuts och korttidsvistelse – efter beslut av skolskjutshandläggare kan transport mellan hänvisningsskola och korttidsvistelse samt mellan elevens bostad och korttidsvistelse beviljas. Detta under förutsättning att korttidsvistelsen inte är belägen inom gångavstånd.

² Skollagen 10 kap 30,32,33§§

³ Skollagen 11kap 31§, 19 kap 20§

Färdvägens längd

Färdväg⁴ är den närmaste vägen mellan bostaden och skolan. Mätningen sker från bostadens tomtgräns till skolan utifrån det befintliga vägnätet. I detta sammanhang omfattar det såväl enskilda som allmänna vägar samt cykel-och gångbanor.

En elevs bostad är den bostadsadress där eleven är folkbokförd. Med elevs bostad jämföras boende för elev som har stödfamilj eller korttidsboende enligt lag om stöd till vissa funktionshindrade samt boende i familjehem.

En elev har rätt till skolskjuts om färdvägens längd till anvisad skola överskrider nedan angivna kilometergräns. För elever i gymnasiesärskola jämföras den valda skolan med elevens placeringsskola.

Följande avstånd mellan bostad och skola gäller till och med läsåret 2017/18:

Årskurs	Bostad - skola
Förskoleklass	3,0 kilometer
Årskurs 1 – 3	3,0 kilometer
Årskurs 4 – 6	4,0 kilometer
Årskurs 7 – 9	6,0 kilometer

Från och med läsåret 2018/19 gäller följande avstånd mellan bostad och skola:

Årskurs	Bostad - skola
Förskoleklass	2,0 kilometer
Årskurs 1 – 3	2,0 kilometer
Årskurs 4 – 6	3,0 kilometer
Årskurs 7 – 9	5,0 kilometer

Högsta tillåtna avstånd i kilometer till på- och avstigningsplats för elever:

Årskurs	Bostad - hållplats
Förskoleklass	1,5 kilometer
Årskurs 1	1,5 kilometer
Årskurs 2-3	2,0 kilometer
Årskurs 4-6	2,0 kilometer
Årskurs 7-9	3,0 kilometer

Trafikförhållanden

Skolskjuts kan erbjudas till elever vars färdväg har bedömts ha tillräckligt svåra trafikförhållanden. Skolskjuts kan således beviljas vid kortare avstånd än ovanstående avståndsregler. Trafikförhållanden bedöms utifrån trafikintensitet, hastighetsbegränsningar, vägens bredd och belysning. Hänsyn tas till elevens ålder. En individuell prövning görs i varje enskilt fall.

Elevers funktionsnedsättning

⁴ Skollagen 10 kap 32§, 11 kap 31§, 19 kap 20 och 28§§

Skolskjuts på grund av funktionsnedsättning kan erbjudas efter ansökan som kompletteras med läkarintyg, där anledningen till elevens behov av skolskjuts beskrivs⁵.

Skolskjuts vid växelvis boende

Förvaltningen prövar behov av skolskjuts vid växelvis boende från två adresser. Skolskjuts beviljas endast om eleven har ett regelbundet boende hos respektive vårdnadshavare. Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts vid växelvis boende, ska därför ange om elevens boende är planerat på ett sådant sätt att det rör sig om växelvis boende och inte endast umgänge. Skolskjuts medges endast från adresser där avståndskriterierna är uppfyllda och till den skola man har som placeringsskola. Elevens placeringsskola bestäms utifrån folkbokföringsadressen. Se även under ”Rätt till skolskjuts – Elever i förskoleklass och grundskolan”, här ovan).

Rätt till skolskjuts - om eleven väljer en annan skola än placeringsskolan

För en elev i en kommunal skola som är en annan skola än elevens placeringsskola, erbjuds skolskjuts endast om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter. Jämförelse görs mellan kostnader för skolskjuts till placeringsskolan och vald skola.

För en elev i en fristående skola som är en annan skola än elevens placeringsskola, erbjuds skolskjuts endast om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter. Jämförelse görs mellan kostnader för skolskjuts till placeringsskolan och vald skola.

Skolskjuts för elev boende i en annan kommun, erbjuds till självvald kommunal skola endast om hemkommunen står för kostnaderna.

Skolskjuts för elev till en skola i annan kommun, erbjuds endast om det kan ske utan merkostnader för kommunen.

Om en elev flyttar under årskurs 9 har eleven rätt att gå kvar i skolan och rätt till skolskjuts mellan skolan och den nya adressen, under förutsättning att kriterier för skolskjuts uppfylls.

Hantering av skolskjuts

Hur skolskjuts anordnas

Skolskjuts sker i första hand med abonnerad trafik som kan kombineras med linjetrafik. För särskild skolskjuts gäller abonnerad buss eller taxi. Kommunen anordnar transporterna på lämpligt sätt, dock med hänsyn till trafikförhållanden och övriga ovan angivna omständigheter.

Rätt till skolskjuts innebär inte att skjuts måste ordnas från bostadsadressen till skolan. Elever kan exempelvis hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet.

Skolskjutstidernas anpassning och väntetider

⁵ Skollagen 10 kap 32§

Skolskjutstiderna måste inte anpassas till varje elevs skoltider. Eftersom samordning sker av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Elevens väntetid efter skjuts till skolan och från skolan, ska inte överstiga 60 minuter i vardera fallet.

Ansvarsfördelning

Vårdnadshavarna har ansvar för eleverna tills de har stigit på skolskjutsfordonet vid angiven hållplats på morgonen samt efter att de har stigit av vid angiven hållplats på eftermiddagen. Chaufförerna har ansvaret när eleverna åker till och från skolan. Skolans rektor har ansvaret för eleverna under skoldagen och tills de har stigit på skolskjutsfordonet.

Säkerhet och ordning

En övning av ordnings- och säkerhetsregler samt en utrymningsövning, anordnas regelbundet för elever som åker skolskjuts.

På- och avstigning ska ske lugnt. Eleverna ska sitta kvar på sina platser under färden och ska vänta tills det att bussen har stannat vid avstigningsstället. Elever som eventuellt måste korsa vägen efter avstigningen, ska vänta med det tills fordonet har kört från platsen.

Säkerhetsbälten ska alltid användas under färden.

Chauffören är skyldig att rapportera förseelser. Ersättningsanspråk kan komma att riktas mot eleverna som eventuellt orsakar skada på skolskjutsfordon. All skadegörelse polisanmäls.

Sen ankomst till hållplats

Vårdnadshavare är ansvariga för att elever som har missat bussen kommer till skolan.

Försenad eller utebliven skolskjuts till skolan

Generellt gäller att elever återvänder hem eller till annan av vårdnadshavarna angiven plats, om ett skolskjutsfordon är försenat mer än 30 minuter.

Försenad eller utebliven skolskjuts från skolan

Elever ska stanna kvar på skolan och åka hem med ersättningsfordonet.

Skolskjuts i mån av plats

Elever som inte är skolskjutsberättigade kan erbjudas skolskjuts i mån av plats i befintligt skolskjutsfordon under förutsättning att:

- Det finns ledig kapacitet i skolskjutsfordon
- Skolskjuts passerar elevens skolväg
- Av- och påstigning sker vid ordinarie skolskjutshållplatser.

En elev som beviljas att åka med i mån av plats, kan i vissa lägen bara åka med vissa turer i veckan eller viss del av ruttsträckan, eftersom rutterna endast är avpassade till elever som är berättigade till skolskjuts.

Kompisåkning

Kompisåkning innebär att eleverna, vid enstaka tillfällen, kan få åka med skolskjutsberättigade kamrater från skolan i kommunens upphandlade skolskjutsfordon, förutsatt att det finns lediga platser i fordonen.

Grundansvaret för att en elev får åka med, ligger på vårdnadshavare. Därför ska varje elev vid varje tillfälle som hen vill följa med i ett skolskjutsfordon, redovisa en skriftlig begäran från vårdnadshavare till skolan.

Om vårdnadshavare medger det, har en skolskjutsberättigad elev rätt att stiga av vid annan hållplats än den som anges på ruttlista.

Varje rektor med skolskjutselever ska ha rutiner för kompisåkning på sin skola. Rektor kan, när så kan ske utan risk eller påtaglig olägenhet, medge kompisåkning vid särskild skolskjuts.

Skolskjuts på grund av tillfälligt nedsatt rörlighet

Olycksfall

Kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring täcker skolskjutskostnader för en elev som har en tillfälligt nedsatt rörlighet på grund av olycksfall.

Planerad behandling som inte är att betrakta som ett olycksfall

Elever med nedsatt rörlighet på grund av ett läkaringrepp som exempelvis en knäoperation, kan erbjudas tillfällig skolskjuts under förutsättning att läkaren har utfärdat ett intyg som bekräftar behovet av skolskjuts, till och från skolan.

Ansökan om skolskjuts och handläggningstid

Samtliga elever i grundskola och i särskolan som uppfyller avståndskraven enligt riktlinjerna erhåller skolskjuts. I dessa fall behöver vårdnadshavare inte lämna någon ansökan om skolskjuts. Skolskjuts av andra orsaker som trafikförhållanden, funktionshinder hos elev eller annan särskild omständighet, val av skola samt växelvis boende, kan beviljas efter individuell prövning. Ansökan görs inför varje läsår.

För att skolskjuts skall kunna gälla från läsårets start skall ansökan ha inkommit senast 31 maj. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1- 4 veckor beroende på ärendetyp. I samband med att ansökan lämnas utifrån växelvis boende lämnas, ska ett läsårsschema för det växelvisa boendet till kommunens skolskjutshandläggare. Beslut fattas i varje enskilt ärende och meddelas till vårdnadshavarna.

Elevresor inom gymnasieskolan

Elevresor

Elevresor för gymnasieelever är en ekonomisk ersättning till elever, folkbokförda i Växjö kommun som går gymnasieskola och har sex kilometer eller mer i avstånd, från hemmet till skolan. Växjö kommun har valt att ge den här ersättningen i form av buss- eller tågbiljett. Stöd kan också ges kontant, till exempel för elev som går i gymnasieskola i annan kommun. Kommunen är då inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet⁶, för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan. Elev som går i gymnasieskola i annan kommun ska göra en separat ansökan hos utbildningsförvaltningens skolskjutsenhet

⁶ Lag 1991:1110 om kommuners skyldighet att svara för vissa elevresor, Socialförsäkringsbalken 2 kap 6 och 7§§, Lag 2010:1250

För elevresor finns inga undantag för medicinska eller sociala skäl. Trafiksituationen ska inte heller tas med vid bedömningen. Det är endast avståndet på sex kilometer eller mer som gäller. Om någon elev har ett funktionshinder, finns möjlighet att göra en ansökan om färdtjänst. Skolans kurator eller skolsköterska bistår vid en sådan ansökan.

Inackorderingsbidrag berättigar inte till ersättning för elevresa.

Rektor har möjlighet att göra en ansökan av särskilda skäl. Då ska behovet styrkas av läkarintyg eller motsvarande

Om en elev flyttar eller byter skola ska eleven meddela skolan och en ny prövning om rätt till elevresa ska göras. Om en elev byter skola ska reskortet lämnas till skolan.

Beslut om en elev är berättigad till ersättning för elevresa, fattas av kommunens skolskjutshandläggare enligt delegation från utbildningsnämnden.

Elevresa vid växelvis boende

Förvaltningen prövar om eleven har rätt till buss- eller tågbort endast om båda vårdnadshavarna är folkbokförda i Växjö kommun. Buss- eller tågbort kan beviljas om eleven har ett regelbundet boende hos respektive vårdnadshavare. Vårdnadshavare som ansöker om ersättning för elevresa för växelvis boende ska i ansökan intyga att eleven har ett växelvis boende. För myndig elev med växelvis boende, intygar föräldrar i ansökan att eleven har ett växelvis boende. Buss- eller tågbort beviljas endast när avståndskriterierna är uppfyllda mellan hem och skola.

Stöd till inackordering (gymnasieskola/gymnasiesärskola)

Inackorderingsstöd

Inackorderingsstöd är en form av studiehjälp för den som på grund av lång restid tillfälligt måste inackordera sig under studietiden. Enligt skollagen ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i gymnasieskolan/gymnasiesärskola som behöver inackordering till följd av skolgången. Det är ett kommunalt bidrag för kostnader för boende och hemresor. Inackorderingstillägget kan beviljas till och med vårterminen det år eleven fyller 20 år.

För de elever som har antagits i andra hand, så kallat fritt sök, har hemkommunen ingen skyldighet att lämna ekonomiskt stöd för inackordering. För den som studerar på fristående gymnasieskola eller riksinternat, sökes inackorderingstillägget via CSN.

Man ansöker om inackorderingsstöd läsårsvis. Normalt utbetalas inackorderingsstödet per månad under läsårets nio månader med lägst 1/30 av gällande prisbasbelopp⁷. Inackorderingsstödet storlek beräknas på avstånd i kilometer mellan hemmet och skolan. För inackorderingsstöd gäller följande procentsatser utifrån prisbasbeloppet, avrundat till närmaste tiotalet kronor:

Avstånd i kilometer mellan hemmet och skolan	Inackorderingsstöd per månad
0-65	3,33 %

⁷ Skollagen 15 kap 32§, socialförsäkringsbalken 2 kap 6 och 7§§

66-130	3,66 %
131-260	4 %
261-520	4,33 %
521-	4,66 %

För elev som är omyndig beviljas efter ansökan stöd till vårdnadshavaren. Inackorderingsbidraget kan också beviljas om särskilda omständigheter föreligger. I sådana fall ska till ansökan bifogas ett intyg från kurator där det framgår att synnerliga skäl föreligger.

Om du är berättigad till busskort/årskort och har minst sex kilometer till närmaste busshållplats, kan du efter ansökan få ett extra resebidrag med 222 kr per månad.

Kontant resebidrag kan utgå om allmänna kommunikationer saknas så att busskort/årskort inte kan utnyttjas och färdvägen (enkel resa) mellan bostaden och skolan uppgår till minst sex kilometer. Resebidrag beviljas för hela månader. Fyra månader på höstterminen och fem månader på vårterminen. För närvarande är bidraget 510 kr per månad. Med restid avses tiden från det att eleven lämnar hemmet för att ta sig till skolan. Normal skoldagstid innebär att skolan startar kl. 08.00 och avslutas kl. 16:00. Tillkommer gör också tiden från skoldagens slut tills det att eleven är hemma i bostaden. Det är alltså inte elevens individuella schema som gäller.

För elever folkbokförda i Växjö kommun gäller följande riktlinjer för den som söker inackorderingsstöd:

- Vara inskriven i gymnasieskola/gymnasiesärskola
- Studerar på heltid
- Vara folkbokförd hos förälder i kommunen.
- Ha inackordering på grund av skolgången på studieorten
- Ha en lång och besvärlig resväg eller att dagliga resor med allmänna kommunikationsmedel inte kan ske
- Ha en skoldag inklusive res- och väntetid ska uppgå till minst 11 timmar under 3 dagar per vecka eller restid inklusive väntetider uppgår till minst 3 timmar per skoldag. Om resdagen någon dag är kortare än 3 timmar måste den sammanlagda tiden per vecka uppgå till 15 timmar.

Hur elevresor och inackorderingsstöd handläggs

För att få ersättning vid det första utbetalningstillfället ska ansökan ha inkommit senast den 15 september Handläggning av ansökningar under pågående läsår sker kontinuerligt.

Med ansökan om kontant ersättning bifogas information om faktiska kostnader för resa.

När en ansökan om inackorderingsstöd görs, ska eleven kunna försäkra att den har ett inackorderat boende Om vetskap om inackorderingsbostad inte finns vid ansökningsdagen lämnas en försäkran om detta in omgående när bostad finns. Eleven får ett skriftligt beslut.

Ändrade förhållanden

Elev som har studiestöd är skyldig att omedelbart anmäla eventuella förändringar såsom studieavbrott, byte av skola eller folkbokföringsort, med mera, eftersom detta kan ändra förutsättningarna för att beviljas stöd.

Utkvitterat busskort som eleven inte längre använder ska återlämnas till skolans expedition. Elev som har stöd för resor eller inackordering, ska omedelbart meddela förändrade förhållanden till utbildningsförvaltningen.

Återbetalningsskyldighet föreligger för elev som har mottagit bidrag på felaktiga grunder.

Vid ändrade förhållanden ska busskort omedelbart återlämnas. Elever som har fått kontantersättning eller inackorderingsstöd ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare vid ändrade förhållanden.